

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Jouhki, Essi; Moll, Veera

Title: Millaista oli leikkiä leikkipuistossa?

Year: 2021

Version: Published version

Copyright: © 2021 Suomalaisen Kirjallisuuden Seura

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Jouhki, E., & Moll, V. (2021, 8.12.2021). Millaista oli leikkiä leikkipuistossa?. Vähäisiä lisiä.
<http://neba.finlit.fi/blogi/millaista-oli-leikki-leikkipuistossa/>

Vähäisiä *lisiä*

Kirjoituksia kulttuurista, tutkimuksesta ja kulttuuriperinnöstä

Millaista oli leikkiä leikkipuistossa?

8.12.2021, **SKS**

Muistatko, millaista oli kieppua leikkipuiston karusellissa tai miltä kesäauringon lämmittämä liukumäki tuntui takamuksen alla? Leikkikentät ovat olleet keskeinen osa kaupunkilaislasten elämää jo yli sadan vuoden ajan. Ensimmäiset leikkikentät perustettiin Helsinkiin jo 1800-luvun lopulla, ja vuodesta 1914 lähtien niillä on järjestetty ohjattua leikkitoimintaa. Viimeistään 1930-luvun kuluessa leikkikentät vakiintuivat suomalaiseen kaupunkimaisemaan, ja kesäaikaan painottuva ohjattu leikkikenttätoiminta yleistyi koko maassa. Sitten lähinnä keinuilla ja hiekkalaatikoilla varustetut leikkikentät ovat muuttuneet monipuolisiksi leikkipuistoiksi, jotka ovat edelleen tärkeä osa lasten omaa kaupunkiympäristöä. Lasten lisäksi niissä viettävät aikaa myös aikuiset, kuten vanhemmat, isovanhemmat ja lastenhoitajat. Leikkipuistot ovat myös monen työpaikka: ohjaajat ja leikkiympäristöjen suunnittelijat työskentelevät puistoissa ja niiden parissa päivittäin.

Keräämme parhaillaan muistitietoa leikkipuistojen arjesta ja merkityksistä eri vuosikymmeninä **Leikin paikat -keruussa**.

- Keruuilmoitus Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Facebook-sivulla. Alkuperäinen kuva: Teuvo Kanerva, Museovirasto.

Leikin paikat -keruun lähtökohtana oli tekemämme huomio, että suomalaisten leikkipuistojen historia tunnetaan vielä huonosti. Emme kuitenkaan ole ensimmäiset tutkijat leikkipuistoaiheen äärellä. Niitä on tutkittu esimerkiksi varhaiskasvatuksen ja nykylapsuuden näkökulmasta. Suomalaisten leikkipuistojen syntyhistoria, kehitys ja sosiaaliset vaikutukset ovat kuitenkin jääneet tutkimuksen katveeseen ja lyhyiden mainintojen varaan.

Karttojen, kunnalliskertomusten, kaupunkisuunnitteluaineistojen, raporttien ja kaupungin lapsista käytävän keskustelun kautta olemme päässeet alkuun työssämme leikkipuistojen parissa. Sen – kenties tärkeimmän – selvittämiseen, miltä leikkipuistot ovat *tuntuneet ja mikä niiden merkitys eri aikoina on kaupunkilaisille ollut*, tarvitsemme kuitenkin muistitietoaineistoja. Keruuvastauksissa toivommekin pohdintaa muun muassa siitä, miten leikkipuistot ovat muuttuneet, millaisena ne muistetaan ja mitä niistä ajatellaan nykypäivänä.

— Lapsia leikkimässä helsinkiläisellä leikkikentällä kesällä 1939. Pietinen Aarne Oy, Museovirasto.
(<https://www.finna.fi/Record/hkm.HKMS000005:km0000017n>)

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura on viime vuosikymmenen aikana toteuttanut useita lapsuuteen liittyviä keruita, mutta leikkipuistot lasten arjen ja leikin paikkoina ovat jääneet niissä vähemmälle huomiolle. Keruussamme leikkipuistot korostuvat monipuolisena kokonaisuutena: leikin, lasten kulttuurin ja perheiden kohtaamisen paikkoina, mutta myös työpaikkana ja matalan kynnyksen varhaiskasvatuspalveluna. Toivommekin tavoittavamme sekä entisiä ja nykyisiä leikkipuistojen kävijöitä että niiden parissa työskennelleitä henkilöitä, kuten leikinohjaajia, puistotätejä ja suunnittelijoita.

Leikin paikat -keruu käynnistyi jo syyskuussa, ja vastausaika on vielä tammikuun loppuun asti. Kaikenlaiset kokemukset, näkemykset ja muistot leikkipuistoelämästä ovat meille kiinnostavia ja arvokkaita. Muistot ja kokemukset voivat liittyä niin menneisyyteen, nykyhetkeen kuin tulevaisuuteenkin. Päämääränämme on kirjoittaa keruun pohjalta suomalaisten leikkipuistojen historiaa käsittelevä tietokirja vuonna 2024 ohjatun leikkipuistotoiminnan 110-vuotisjuhlan kunniaksi.

Voit osallistua keruuseen sekä suomeksi, englanniksi että ruotsiksi.

Keruukutsut eri kielillä löydät SKS:n keruusivulta:

<https://www.finlit.fi/fi/arkisto/vastaa-keruisiin>.

- Lapsia Karhupuiston leikkikentällä pelaamassa ajan hittipeliä koronaa, 1970. Rista Eeva SER, Helsingin kaupunginmuseo. (<https://www.finna.fi/Search/Results?lookfor=karhupuisto+lapsia&type=AllFields&limit=20>)

Essi Jouhki ja Veera Moll

FT Essi Jouhki työskentelee tutkijatohtorina Jyväskylän yliopistossa ja tutkii leikkipuistojen historiaa. Aiemmissä tutkimuksissaan on erikoistunut lapsuuden ja nuoruuden historiaan ja muistitietohistoriaan. VTM Veera Moll valmistelelee väitöskirjaa Aalto-yliopiston Rakennetun ympäristön laitoksella lasten huomioimisesta 1940–1990-lukujen Helsingin kaupunkisuunnittelussa. Osana työtään hän on tutkinut muun muassa lasten itsenäisessä liikkumisessa tapahtuneita muutoksia.

◀ 1

Avainsanat: **leikin paikat**, **leikkikenttä**, **leikkipuisto**, **muistitieto**, **muistitietokeruu**

YKSI VASTAUS ARTIKKELIIN ”MILLAISTA OLI LEIKKIÄ LEIKKIPUISTOSSA?”

8.12.2021 klo 17.49

Raija Karppinen

sanoi:

Hei, tein opinnäytetyön Laurea AMK:ssa 2006,
”Leikkipuistotyön kehitys työntekijän näkökulmasta”.

2005

oli siirrytty eri organisaatioon.

Ja nyt olemme taas erilaisessa organisaatiossa. Työn sijoittumine eri organisaatiomuotoihin on ollut melkoisen nopeaa. Työn näkökulmaa on rukattu aina uuden myötä. Nytkin se on koko ajan liikkeessä.